

Y Edebiyat Dergisi Z 40

ISSN: 2687-2307 Mayıs - Haziran 2024

*Haydi terli atlar soğumasın
Çözelim Kudüs'ün buz tutan düğümlerini*

Yasin Mortaş

Yasin MORTAŞ * Akif DUT * Arif Onur SOLAK * Fuat OSKAY * Kazım GÖK * Seçkin ÜRKMEZ
Mehmet OSMANOĞLU * Haşim KALENDER * Ercan SAĞLAM * Ayşe ARSLAN
Mevlüt KILINÇ * Mehmet Ali TEK * Sofia Jamali SOUFİ * Faik KUMRU * Nazlı KAYA DEVECİ
Celalettin KURT * Mustafa Kemal ERDOĞAN * Sadiye Esmâ KARABULUT
Ömer GÜNDÖĞAN * Dinçer TAŞDEMİR * Hızır İrfan ÖNDER * Salih SEZEN * Mehmet GÖREN
Gülçin Yağmur AKBULUT * Hasibe Nur GENÇ * Habil YAŞAR * İlker GÜLBAHAR

Yarpuz

Edebiyat Dergisi

ISSN: 2687-2307

Sahibi
Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü
Halil DEMİR

Genel Yayın Yönetmeni
İlker GÜLBAHAR

Editör / Tasarım
Kazım GÖK

Yayın Kurulu
İlker GÜLBAHAR
Mehmet OSMANOĞLU
Akif DUT
Haşım KALENDER
Kazım GÖK
Mehmet GÖREN

Son Okuma
Akif Dut

Ön ve Arka Kapak Fotoğrafi
Yasin MORTAŞ

Yazışma ve Gönderi Adresi
Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
A101Market Yanı Kat:1 No: 18/B
Afşin/Kahramanmaraş

www.yarpuzedebiyatdergisi.com
Mail:yarpuzedebiyatdergisi@gmail.com

Facebook: Yarpuz Edebiyat Dergisi
Instagram: yarpuzedebiyatdergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın
ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl: 5 Sayı: 40 (Mayıs -Haziran2024)
İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına
aittir. Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan
alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Yarpuz Edebiyat Dergisi
Afşin Merkez Yayın Grubu
tarafından çıkarılmaktadır.

Kırkıncı Yarpuz İçindekiler

Yorgun Atlar Türküsü / Yasin MORTAŞ / 3

Soluğu Ovada Kaybolan Yılık / Akif DUT / 4

Kayıp / Arif Onur SOLAK / 5

Masum Değiliz / Fuat OSKAY / 6

Utangaç / Kazım GÖK / 7

Gerekli Şiir / Seçkin ÜRKMEZ / 8

Son Sefer / Mehmet OSMANOĞLU / 9

Çürüyecektir / Haşım KALENDER / 10

Apple Elma Banana Muz / Ercan SAĞLAM / 11

Papatya / Ayşe ARSLAN / 12

Aralık Bırak Kapını Bir Kürek Yarısı Kadar

Mevlüt KILINÇ / 13

Rutini Bozmayan Dünya / Mehmet Ali TEK / 14

Karanlık / Sophia Jarmali Soufi / 15

Hû Devri / Faik KUMRU / 16

Sırrı Dökülen Ayna / Nazlı KAYA DEVECİ / 17

İnci Mercan / Celalettin KURT / 18

Yalan / Mustafa Kemal ERDOĞAN / 19

Geç Kalıyorum / Sadiye Esmâ KARABULUT / 20

Unutma Bunu / Ömer GÜNDOĞAN / 21

Şiir Sultanı Gurbet / Cemal KARSAVAN / 22

Bir Kara Salı / Dinçer TAŞDEMİR / 23

Güneş Gülümsesin Mehtap Ağlasın

Hızır İrfan ÖNDER / 24

Yalanlanmayan Şiir / Salih SEZEN / 25

Köyde Yaşam İçimin Mavi Toz Bulutu /

Mehmet GÖREN / 26-28

Yitik Şehir / Gülçin Yağmur AKBULUT / 29

Varoluş Mücadelesi / Hasibe Nur GENÇ / 30

Roman Yazmak / Hâbil YAŞAR / 31

Kurşunlar Sofrası / İlker GÜLBAHAR / 32

ben
yola bırakılmış güneşi
yürüten bir ateş olmalıyım

gördün mü
kaç kuşak koşmuyor ki atın sağrıları yara oldu
göç içmiş atlar zamana nasıl koşuldu
atlar ve turnalar nasıl yorgun içimde bir bilseniz

yollar kırgın bir yüz karanlığı kıvrılır kıvrılır
eğilip baksak hayata nefessiz bir ney bir deveren kalır
dökülür sırrı içimdeki intifadanın ve atlar hayıflanır
içimdeki sessiz atlar nasıl nahif bir görseniz

atla yürüyenin sesi lale alevidir ve içlidir
her acının başı yaralı bir attır bilirim
gün düşer eyerlerin burcundan kanayan ikindidir
içimde küstürülen atın alnından bir öpseniz

her gün/ niçin
yorgun atlar geçidinde duruyor saatlerim

soluğu ovada kaybolursa kışa direnen yılkinın
korkarım boynuna düşen yorgun aktan
her ayaz sonrası küheylan yelesi düşlerim
mevsim değişir kar yağar rüya dağılır
her akşam kokunu sayıklarım uzaktan

rahvan adımlarla geçince mevsimden mevsime
içimde çoğalır kavuşmanın yankısı
hüzün tuzağına düşen gözlerim dağlanır
her köşesinden ayrı bir telaş savrulan
kuz bahçelerde unutulup dağılır
kavuşmanın içimde dinmeyen yankısı

yorgun perdeler kımıldarken
isli camlarda bulurum bakışlarının izini
duvar kenarına sığınan gölgem üşürse
sokaklar avutur söze dökülmeyen yalnızlığımı

akşam oturmalarını kaçırınca yorgun komşular
mavi bir serinlik saldırır bahçemin kuruyan dallarına
yapma çiçeklerin susuzluğu ağlatmasa beni
kimsesiz posta kutularına bırakıp dönerim hayallerimi...

göl benizli bir gün terk edince güzelliğini
şehrin damlarını usulca okşayarak, geceye
çalmışlar düşlerini habersizce.
asıp gecenin bağrına çığlını
uykusuz kalmışsın.

kanatların yorgun,
ağır gelmişsin hayata.
öykünemeyeceğin yarınların çıkmazında
bir öykü arama boşuna
yarının yok.
yelkovanı bozulmuş akrep yitikliğinde
kaybetmişsin kendini
artık öyküsüzsün.
içine biriken hüznlerin
naçar ıslaklığıdır şimdi kapına dayanan
artık boşalt gözlerinden doyasıya
gece çok kurudu, ıslanmalısın biraz.

/hüznün gıyabında serin nisan esintisi/
saçaklarda buz tutan hüzzam düşüyor
hanımeli kokan sokakların yalnızlığına.
uyku dilencisi gözlerinin gözü uykusuzlukta
zihnini bulandıran hatıralar batıyor kalbine
yaralandığın yerlerinden kanıyorsun
kayboluyorsun ırakta...
ört üstünü gecenin, üşütürsün
soğuk alma solundan
dağıtırsın kendini.

yani ben!
sağır sessizliğin gürültüsünde
sokakların bestelediği o lâl acı.
hani düşler hırsız kalb-i mecruh.
boşalıyor gözlerimden günahkâr yaşım
üfle yüzüme sureleri anne
yıkansın ruhum, aminleneyim
kaldır perdesini karanlığın
gitmeden daha maveraya
son kez duyayım tekbir-i ekberi.
kaldır perdesini karanlığın, anne
ve üfle yüzüme sureleri...
son kez yıkanayım
ölürsem yoksa
çok geç olacak biliyorum.

masum değiliz hiçbirimiz
bu karanlıklar
kan kusan vahşi ağızlar

katlin pususunu kuran
dili tutuk bu zaman

rahmetten vakitsiz kesilmiş asuman

ey kör kuyuların dibinde
aydınlık diye inleyen yusuf
haydi çık!
kurtar neslini insanın
kurtar artık
insanı insafsızlıktan
insanî meziyetlere dair kıtlıktan

dağılsın bu sis
yüzü gülsün keleklerin
yalnızca hayata açılsın dil
ya da üfürsün suruna israfil
dağları kussun üstüne, haşreden
yükü bir çığın altında kalsın iklimimiz

çünkü biz,
melalden anlamayan biz
kendimize kıymaktan azade bir düzenin de
aşınası değiliz.

ah canım
ne tan yeri ne akşamüstü
gözlerin bir çift güneş öğle vakti
aramızda hep vardı yarın
seni hiç sevmedi yeryüzü
kurtulmadı elinden
ne buzlar ne ayazlar
ne kafağının ardındaki kardelen
ne fizanda üşüyen uzaklık
geceleri ayağından soktu akrep ışığın
anın gölgesine sığındı ay ışığı
biliyorum biri seni sevse utanırdın
başını eğer gözlerini kapatırdın
en çok da benden utandın
karanlık olduğunu bilmeyen zehirlenmiş gece gibiyim

Diyeni herkes duyar, demeden duyan gerek.
Aşığa bân yeter, zahide âyan gerek.

Avamın meclisinde susmak olsa da edep
Susarak anlatana meclisi âyan gerek.

Kelimeler kelama kâfi geldi mi ki hiç?
Leb-i bağlayıp lebe feryad u figan gerek

Söyleyip de hâr'ını zayı etme ey aşık!
Ki aşığın yüreği kebab-ı büryan gerek.

Sustukça susuyorsun susasan da yine sus!
Sözün bittiği yerde hâlden anlayan gerek.

Gerekmez vallahi ve billahi o câna ten,
Tenden berî olana ol bîten canan gerek.

seni aradım durdum her günün batımında
yine hüsrarla geçtim ilkyaz akşamlarını
dinleyip ney-kemandan içli hüzzamlarını
ruhumu ılık ılık esen yellere verdim

yutkundum sendeledim senin adın geçince
bir deprem bir ihtilal gibi mahzun kalbimden
serabın nokta nokta kayıp gitti elimden
ve ben umutlarımı başka yıllara verdim

şimdi sensiz bu rengin bahçeler de soluyor
gecenin ıssızlığı yanıyor perde perde
seni hep beklediğim gözlediğim bu yerde
kanlı gözyaşlarımı hırçın sellere verdim

karanlığı üstüme çekiyorum usulca
içimde damla damla büyüyor yalnızlığım
aşkınla ayaktayım tükeniyor azığım
mecnun gibi kendimi ıssız çöllere verdim

bir vahadır sesinde duyduğum o serinlik
kuşatır nokta nokta nefesin dört yanımı
bülbul-ü nâlân olup feryad-ı figanımı
her seherde sen diye gonca güllere verdim

nihayet bir limana sığındı hissiyatım
rengi sen kokusu sen belki bu son seferin
yumuluyor uzaktan rüya gibi gözlerin
bütün ömrümü böyle sonsuz yollara verdim.

Süslü yağdanlıklar makama araç
Oldukça değerler çürüyecektir.
Kayırma ön safta, revaçta haraç
Kaldıkça değerler çürüyecektir.

Yazılan okunur, tesirsiz hutbe.
Din ilmi emreder bu kadar net be!
Ölçüde, tartıda hırsızlar rütbe
Aldıkça değerler çürüyecektir.

Yalıların artar verilse omuz,
Göllerde yüzüyor fikirsiz camız,
Devlet malı deniz diyerek domuz
Çaldıkça değerler çürüyecektir.

Vatanını seven düşer kaygıya,
Fırsatçı kesimler vurgun soykaya,
Nemelazımcılar derin uykuya
Daldıkça değerler çürüyecektir.

Atı değişirsek geçerken arkı
Hainle düzenbaz döndürür çarkı.
Derin devletliler derinden korku
Saldıkça değerler çürüyecektir.

Garip kalmak da var kendi yurdunda,
Manadan ıramış madde derdinde.
Abdestsiz sünnetsiz hoca ardında
Kıldıkça değerler çürüyecektir.

Gözü aç doymuyor midesi doymuş,
Aydın olacakmış mahremi soymuş,
Adetmiş, töreymiş, ahlakmış, soymuş
Öldükçe değerler çürüyecektir.

Yeni yara açar yarayıdeşmen,
Sonra fayda etmez olsan da pişman.
Düşmanı dost bilip dostunu düşman
Bildikçe değerler çürüyecektir.

Kalender tartarak söyle sözünü!
Kirli kirletmesin sakın özünü;
Boyayla, cilayla kara yüzünü
Sildikçe değerler çürüyecektir.

değil mi ki sırtımız acıdan iki büklüm
değil mi apple elma, değil mi banana muz
tuş takımı türkçe q, mouse desen plastik
çaşıtlar kol geziyor; apolet dolu omuz

emanet yaşıyoruz tatmin olmuş değiliz
aynı yere gömüldük bahanesiz yargısız
aynı pirinç aynı süt muhallebi ve sütlaç
yaramıza pansuman yapıyoruz sargısız

tekin değil hiçbiri tek in tek bir mağara
sığınacak yer değil; girsek çıkamıyoruz
kafiye kâfi değil devrik mevrik cümleler
makyajlı bir kadına benziyor şimdi aruz

tenimiz küf kokuyor kirli diğer yarımız
hırlıyor tırmalıyor bulamıyor bir boşluk
instagram'da tiktok'ta kısa videolarımız
ruhlarımızı sarmış baştan başa liboşluk

göz çıktı kaş yaparken kaş göz ettik arada
seraba sevişirken kadın erkek oğlan kız
katalogdan beğendik cenneti cehennemi
suyu çekilmiş gölde balık tuttuk oltasız

kazı kazan tayfası hicri takvim sansa da
bizdeki korkaklığın tek sebebi iklimsel
değil cadı kazanı, değil âdet günleri
işin sırrı göbekte; kısa t-short düşük bel

temyize gidilecek; temiz elbise, dosya
yüklemi ekleminden ayırmak için bir iz
özne gizli, zarf açık; dolaylı yoldan sevi
sevişirken ispanyol, öpüşürken ingiliz

bilmeyiz fakat bilmek zorla öğretiliyor
ilk okulun ilk günü ilk teneffüs ve ilk zil
kuşlar içimizde mi sorusu delip geçer
ne ki dönüş yeridir yola çıkılan menzil

bilmeyiz de iyi mi yaparız bilmemekle
yakınmakla yanılmak iki uzak ülkedir
sürçmek üzereyse dil, kaçmak üzere akıl
katil aramızdayken suçlu aramak nedir.

gecenin kuytu karanlığında
sen miydin parlayan ayın ışığında
ay silinse yıldızlar düşse güneş doğmasa
yine de parlarsın değil mi ihtişamınla
bir sultanın, sultanının saçına yaptığı taçsın sen
uçsuz bucaksız tarlalarda
kervan geçmez vadilerde
yusuf'un zindanında
pencereye narin narin değen sensin değil mi
kaç dilin var senin kaç dil bilirsin
kaç insan dinler kaç türkü söylersin
her seven sevdiğine senden vermek ister
ölsen, koparılsan kokun öyle gelir
bilsek senin dilinden sevilir miyiz biz de böyle
papatya

nedendir bu mezar
burada hep kendine benzer
oysa senden bana hatıra kalan bir avuç toprak
bahçende yetişen bir akasya ağacı
ve kavanozda bir tutam kurumuş
ıhlamur yaprak.

o gözyaşlarına tutunarak
gelmemiş buraya kim var sâki
bir semazen-i deveran
- gibi - benden de mi dökülür ne
o gözyaşı mezarındaki çimler üstüne
her sabah nemli, perişan, hüsrân olarak
geliyor sanki güneşin matemden huzmeleri de
gözyaşlarıma doğup ateşten ağlayarak.

bir kapı aralandır mezarından ya da toprağından
selamsız bir ömür yarısı ile kavuşmak
değil bana göre burası bir mezar ve toprak
aç kapını yarım dudak bükümü kadar aralık
anladım bana göre değil burada sensiz yaşamak
damar damar ırgalanarak
tomar tomar yaralanarak.

işte, girmek içeri bir yürek yarısı kadar
bir ıhlamur yaprağı kurusu kadar
aç kapını ben geldim senden
geriye kalan bir nefeslik sesimle
- merhaba - diyecek kadar
ve sonsuza kadar.

senden bende kalan ne varsa yanıma alarak
ve bir de heybemde sakladığım
yanağından düşen ırmaklar kurusu gözyaşını
yüreğimde ıslatarak.

bir kitabe aşk yaşayarak gelenlerden tutun da
bir tohumu dahi tutarak getiremeyenlerden öte
bir mezarlık mıdır burası ya da buradakiler
bir avuç kara toprak.

gülsüz, çiçeksiz, nefessiz ve yalınayak
aç mezarını ben geldim
içinde leyla bulunan heybeme
mecnun'dan kalmış bütün çölleri
...toplayarak...

seviyor sevmiyor ile bilinen
papatyalardan bir bardak bitki çayı
sakinlik verir yoğun ve yorguna
rutini bozmayan dünyaya
alışan ruha ne demeli!

benzerdi göksuyu ile yersuyu
tufandan önce
ne o gök var artık ne o yer
su arıyor susayan dudakları
demirlenecek limanı kaybetti mutluluk
insan ab-ı hayatı

düşmüyor samiri içimizden
alışmak yakamızdan
içimizden kemiriyor inanmak arzumuzu
gerisin geri dönüyor kurtarılmışlar
karanlığa boğuyor dünyayı
musa, çok uzaklaşmış olmalı!

ruhundan üfle yeniden modern adem'e
üç yüz yıllık toz silkelensin
kalplerin siyahından
kemanı çalan virtüöz
yeniden ayaklansın
kızılca kıyamet kopsun alkışlar
unutulan bu tınılara aşına herkes
adalet kalkıyor düştüğü yerden

hayallerim jiletin kenarına çizildi
cevapsız çığlıklarda
görüyor musun
yalnızlık duvarlar arasında dans etti
görüyor musun
kimsenin saramayacağı yaralarla bir köşeye düşmüşüm
burası karanlık
karanlık
karanlık
ve kimse
anlamıyor ölü bakışımı sessizliğin hecelerinin ardına...

TERSİ

gülümsemeler nereye gidiyor
şiiirler kendilerini nerede saklar
bir parçam hâlâ anıları örüyor
pencereler, olmayan insanların yansımasıdır
biliyorum, bu akşam kimse bana gelmeyecek
beni rüyada gören cesetten kalkarım
omuz silkiyorum
ölüm yere düşer
ters günler
ters çevrilmiş saatler
ters kelimeler
hayallerime geri dönmeme izin ver
ağaçların düşen yaprakları hatırlamadığı kışa...

hû devirlerin sesi dervişlerin nefesi
şimdi gönüller âmâ âşîyan ten kafesi
gamı tartamaz kantar kırık iki kefesi
hüküm veren gizli el garîbe âşînâdır

tâ uzaktan duyulur keder yüklü sîneler
hüzün tüter bacalar sâhipsizdir hâneler
mâmur diye bilinir lâkin bu vîrâneler
temelinden çürümüş îmarı boşunadır

ninniler eşliğinde sallanır nazlı beşik
taşı toprağı kadim önü mühürlü eşik
el emeğı göz nûru sabır ile birleşik
yalnızlık illetinin her garezi banadır

çöktüm duvar dibine talep ettim himâyeye
ölüp ölüp dirildim sıfırlandı sermâyeye
değişmiyor mâcerâ her dem aynı hikâyeye
benim her muhabbetim mezarla taşınadır

fitratın gerçeğinde mülâyimdir mîzacım
gönül memleketinde gönül dengi amacım
himmet eyleyin pîrler nasîhate muhtâcım
her beşerin şarkısı kemânî kaşınadır

eskimeyen eskiler selâm eder mâzîden
ilhâma yelken açar gönül dili âniden
efkârınca süzüldüm şu âlemi fânîden
ruh tenden ayrılırken insan tek başınadır

İçimde içli bir ses adın söyler,
Ateşin ormanı yakışı gibi.
Kuşların kentinden gözlerin geçer,
Dönüp de ardına bakışı gibi.

Bağbanın elinde kırılğan çiçek
Toprağa dokunsa hasret bitecek.
Kızıl rengi suya düştü düşecek
Bir çocuğun boyun büküşü gibi.

Ayağıma hüznün dolandı önce
Avlundan acıyla sessiz geçince.
Dedim, belki böyle sağalır gece.
Esrarlı imgeler çöküşü gibi.

Bu soylu kavganın kazananı kim?
Dilimdeki mühür ah dilim dilim.
Adını siliyor şimdi ellerim,
Aynanın sırrını döküşü gibi.

bir dağ yumrusunca
içimde taht kuran sevda
hangi yurttan geldin
can evime oturdun
gelişinle başladı
can özümde bir kavga

umarsız bir aşkın önsözü
ayrılığın son sözü gibi
büründün gözlerime
anbean
bir bilmece olsa da
aşkın bende inci mercan

nazlı bir ceylandır gelişin
salınışın bahtımın kuğusu
saçların gümrak bir orman
sesin şehir buğusu
kokun mu?
ebrulardan, leylaklardan

bıçak ağız bir aşkla
söküp aldın, vurdun yüreğimi
tam yedi yerden
tükendim desem
inanır mısın? yoksa verir misin?
katlime ferman

can kuşumsun
sevgin yakamda leylak oyası
onulmayan aşkın ki
natürel renkler çanağında
gönül tuvalimin çıkmaz boyası

topla ne varsa
belâ berzah her şeyi
getir dağlardan
ister gönlüme derman
ya da katlime ferman
senden gelen ölüm olsa
ona bile razıyım

ya çıkıp gel
bitsin gönlümün figanlı sesi
ya da damla damla sularla
paslar tutsun
hasretimin kelepçesi

ne meraklı fidanlar varmış oysa
acı ile büyümeye çalışan
insanlar gibi
toprağa bağlandıkça
içine sinmiyor yağmurlar...

türküler vardı güzel söylenen
içten dökülen
kalpten öykü olabilen...

olmuyor işte bazen
ne yapsam olmuyor
asılı kalınca bir duvarda
resmin ertesi
ah'larca çılgın bir maceradır
artık seni özlemek...

hüzün yaralarım çok fazla
hangi yaprağa dokunsam
sararıyor
sen gibi bütün mevsimler
değişmeden duramıyor
yanar dönerli bütün hikayeler yalan!

artık sözler kifayetsiz
sebepsiz çıplak manzaralar
üşütüyorum
yorgunluk miskin kedi edasıyla
hükmediyor gönlüme
ben yırtık defterime
günlük yazıyorum
sevgili günlük
bugün kalabalık gürültülü bir
yalnızlığa adımladım
her zaman olduğu gibi
sessizlik ısmarladım
boş banka oturdum
insanlar telefonla,
telefon onlarla meşgul
bitap düşünüyorum
ay sisli geceye yalnız ve cüretkar
meydan okuyorum kırağı
düşmüş ağaçlara
usumdaki salıncak
asılıyor gönlümün evine
yalnızca sallanıyor salıncak
yüreğim donuyor
döşemeli evde
bense yetişemiyorum

sokaklar benle uslanıyor
sessiz ve edepli
perdeli gitar çalıyor hayat
kifayetsiz oluyor tüm sardunyalara
dünyalar ayrılıyor
bense ikiyi beş geçe
durakta bekliyorum
bir parça ısıklık çalan adam
kaderin ne olduğunu defalarca üzerinden geçirmiş
teyze
boyunu bükük pantolonu bol paçalı
telefona bakamıyor
baksa üç beş insan
hapşırmama karşılık vermiyor
kendisi yaşamın ilk sularında
sular, göl çekinmeye yakın
ben, teyze ve ısıklık çalan adam
sessizce bekliyoruz denizin kıyısında
beklenen vapur
ben erkenden gelirken
beklenen vapur hep
başka yolcular ekliyor güvertesine
ben
geç kalıyorum

Dilden diştten kesip tuttuğun mallar,
Ziyan olur bir gün unutma bunu.
Ömrünü yoluna serdiğin kullar,
Düşman olur bir gün unutma bunu.

Arkası görünmez şimdi gediğin,
Kârdır bu dünyada yalnız yediğin,
Çok sevdiğin canım, gülüm dediğin
Yılan olur bir gün unutma bunu.

Belin bükülüp de dizden düşünce
Dinleyenin olmaz gözden düşünce
Etlerin kırışık yüzden düşünce
Kızan olur bir gün unutma bunu.

Akçe kazanırken çoktur ederin,
Gençlikte olsa da başköşe yerin
Senin kıymayıp da yemediklerin
Talan olur bir gün unutma bunu.

Bazen dünya sıkar, bazen hoş geçer.
İnsanın başından nice iş geçer.
Öyle böyle şöyle derken yaş geçer,
Bir an olur bir gün unutma bunu.

Yaşlılık kapını çalınca eyvah!
Bir köşede öksüz kalınca eyvah!
Yol tükenip sona gelince eyvah!
Hüsran olur bir gün unutma bunu.

Ömer'im boşuna yalvar yakarın
İki metre çukur servetin varın
Bu dünyada bütün kazandıkların
Yalan olur bir gün unutma bunu.

çok şey anlattın bana
çok şey öğrettin
hayat mektebinde yıllar gurbet oldu
mutluluğu da tattın sevinci de acıyı da
gönülce yazdın yüreğinin sesini
anne oldun baba oldun sevgili oldun yar oldun
dostluğun adı yüreğinin sesi oldun

içinin burukluğu ve de sevinci
yeri geldi gurbet oldu yeri geldi sıra
yandın aşklarınla özlemlerinle
hayat bulurken şiir gezegeninde
dillerinden parmaklarına akan her söz
kalem kağıtla ses verdi yüreğinden
gurbetteki yılları anlattın

hecelerde yıllar yıpranırken
sevdan dağlara taşlara ses verdi
nice sevdaların sesi oldu belki de
çığlıklarını sağır sultan duydu
ve her gönülde ayrı bir sevda yeşerdi
kimisi nankör kimisi vefasız
kimi de dost sırdaş

her baharda açan bir goncaydın
bir can dostu arardın hep
başımı yaslayacağın omuz vereceğin
bir acıda yüreğini dindirecek
sevdaların dostların aşkların neredeler
rafa kaldır vefasızlıkları

şimdi ayrı bir güzelliğin ilkbahar gibi
kulağında salkım salkım küpeler
inciler süsler ak gerdanını
sarı zülüfler yandan sarkar
yaylaların lastik ayakkabılı sessizliği
şiir sultanı gurbet

bismillah, karardı nurla doğan yeni gün,
sesin mirlendi, sonra yüzün ekşidi,
geceden harlanan günahkâr gözlerin
kapkara bir “salıda” tutuşuverdi.
vecd ile sustun “kenanlı bir duvarda”
dişlerinde vahşet, dudaklarında kızıl kan
altı masum gün çığlık çığlığa saf tutan,
o kirli “salıyla” boğuşuverdi.
gittin, âti yürüdü; geldin, mazi yoruldu
bir haramı günde “ahsen-i takvim” bozuldu,
yer kaydadı, gök yarıldı, dağ patladı
canlar ki kıyama durup bir bir devrildi.

zamanın bekçisi değilim
isteyen istediğini yapar! yalnız
hesap günü lanetimden korkun!

acılarım büyüyor, çoğalıyor
kalbimde yer kalmadı artık
bıktım dünyanın ayıbını örtmekten!..

kayıp kentin metruk istasyonu kalbim
vicdanıma kar yağmadan gel!
gizli öznesi miyim hayatın?..

ayak izlerimi siliyor zaman
biriktiremiyorum anılarımı
uykumu kaçırıyor belirsizlik!..

tuz ekmek hakkı için öldüğümde
beni alacakaranlıkta gömmeyin!
güneş gülümsesin, mehtap ağlasın!..

sonraki gün bıyık bıraktım ilk iş
zamanı ve
fakir fiilinin düşmek halini
sonra gidip sonrayı oldum
tabi bu bir
gerçekleştirmektir gerçeği
işte bunu da gördüm
en büyük hayalimdi doğum
ne sandım ki oturup bilgiyle yazılan
bir şiir mi olmayacaktı
olmayacağı varsa
lütfen uzatır mısınız boşluğumu
G maddesine
zaten sonra bir şey de olmadı ki
ben oldum epeyce
yolculuklarım olmadı
senin kadar
hatta hiç
biter evet yol başlar başlamaz
öyle baktım kıpırdamamaya
gerideydi acı ve derinde
yankı yönüne dönmeden
yüksek ateşle yanan bir okul
salgına uğrayan iyimserlik
avuç avuç günahlar
hüsnü sonsuzluk ile
burada hiç ve ötekiler bedava
hiç vergisi öpücüklerinin de öpücüküsü
yanık bir mezopotamya tanrısı sömürmek
zorumuz ne aşkım, adağım
bu zor kimden yana
bana sayıkla sayıklamalarımı
ateşten ateş et
öyle yaşanırdı ki bilmece gitmedim

bu duygusal ilerilere
sürdürdüm yanağımdaki çibani
bir çibanla büyüdüm kesmeden yalanı
yalandı öncelikle
sonradan bir şey daha olmadı
hatta bir şey daha
belki bundan gururlu ıstık
çok seçimlere ve düş kırıklıklarına gerek yok
olmuyor ilk denemede olgunlaşma şeyi
bir kitap yedim doydumla da olmuyor
ben sıranızdan ayrı düşünüm
öğren çocuk
iki dilimin birisi benim
karar vermedim öteki kimin
kimim
ikinci dil'imde
ki hiç
sayısal değil mi o kadar görevlendirme
tarih diyorsun şuradan geçti haydi gösterece
boşuna görme hiç
en büyük hayalimdi doğum
bak gözlerim ne denli kirli
bu işte doğum lekesi
sağdım emeklerle
orada olmak vardı ama olmak uzaktı
ten vardı ve tat bir buçuk bulut
süte gelen çığlık
halk yok
halk yok
şiişel
kalabalık

Köylü kadınlarının bir kısmı tarlada çalışırken diğerleri evde kazanlarla kaynatıkları sıcak suyu alırlar leğenlere boşaltırlar, elleriyle çamaşırları yıkarlardı. Hacce Bacı da tandırı yakmış yine bu sıcakta ekmek tahtasını önüne çekmiş üzerini unlayarak açıyordu bazlamaları... Az ileride toprağa belenmiş komşu çocukları sümüklerini çekerek onu izliyorlardı. Her sümük çekişlerinde bazlamanın leziz kokusu da burunlarına doluyordu. Hacce Bacı kendi çocuklarına sıcak bazlamaları tereyağıyla yağlayıp dürüm edip verdi. Komşunun çocukları bir iç çekişle “Ben de istiyom Hacce Bacı!” diyorlardı sanki. Hacce Bacı da onların içten seslenişlerini duymuşçasına “Gelin!” anlamında el işaretini yaptı. Çocuklar da yüzlerinde gülücüklerle Hacce Bacı’nın yanına koşarak vardılar ve peynirli, çökelekli ya da patatesli bazlamaları afiyetle yediler. Biraz ileride iri bir köpek dili dışına çıkmış, hızlı hızlı soluyordu. Hacce Bacı onu da unutmadı. Tavuklar, ördekler de tandırın etrafındaki kırıntılara koşuştular.

Gece gaz lambasıyla aydınlanırdı geniş odalar. Zaten fazla yakılmazdı. Gündüzün yorgunluğundan gece bitkin bir halde döşeğe zor atarlardı kendilerini... Sabaha kadar da deliksiz bir uyku çekerlerdi. Çoğu zaman yazın damda yatılırdı ay ışığında... Sabah olurdu. İlkın, dağların en yüksek tepelerine ışıklarını vururdu güneş. Ovadan gelen hafif bir yel, damda yatanların yüzünü okşardı. Kalkın sabah oldu, iş başına... Ne çabuk da sabah olmuş, göz açıp kapayıncaya kadar... Birkaç dakika daha yatsak, örtüleri üstünden atılır, gerneşerek kalkılır, kahvaltıdan sonra tarlanın yolu tutulur. Kimi inekleri yarmaya (gütmeye) kimisi nohut yormaya, kimi fasulyeleri ya da ayçiçekleri sulamaya, kimisi de tırpanla ot biçmeye... Kadınlar inekleri sağmaya ya da tarlada çalışanların öğle yemeği hazırlamaya... Çocuklar okullara, okul çıkışı azıkları götürmeye ya da koyunları, keçileri otlatmaya giderlerdi. Yaz boyunca harıl harıl çalışma... Kışın doyasıya yeme...

Yazın yürüyerek ya da eşekle yolmacılara ve orakçılara azık götürürdük dayı oğlu Üsün’le... İleriki tepeyi aştık mı Gavur Deresi’ne vardık demekti. Güneş altında, soluk soluğa yürürken kuru toprağın üstünde ayaklarımızın altı yanardı. Soğukluğu ayaklarımızın yerle her temasında yüzümüzde bir acı ifadesi belirirdi. Düşerdik yollara. Bir zaman sonra köyün evleri görünmez olurdu. Geniş, gözün alabildiğine uzanan ovada tek bir canlı, tek bir kıvıltı yoktu. Topraklı yolda yürüdükçe adımlarımızın kaldırdığı tozlar, terden ıslanmış elbiselerimizi sırtımıza yapıştırırdı. Gözümüze kaçan terler ise acı verip yakardı.

Bu tozlu topraklı yollarda köydeki çocuklarla birlikte kamyonculuk oynardık. Şeker pancarından yaptığımız arabalarla hız yarışına girerdik.

Yolmacılar, tırpancılar ya da orakçıların azıklarının

ağırlığı ile kavurucu sıcaklığın altında ezilirken ayaklarımız bedenimizi taşımakta zorlanırdı. Yol üstündeki söğüt ağacı imdadımıza yetişirdi. Söğüt ağacının dibinden çıkan su bir avuç ya var ya yoktu. O da aşırı sıcaklarda toprağın altına çekilirdi. Ama yine de etrafı yeşil çimenlerle çevriliydi. Bu da o alanı serin tutuyordu. Köylülerin bu sıcaklarda uğrak yeri idi. Yeşil giysileri içindeki söğüdü gördüğümüzde güneşten kırmış yanaklarımızda bir gülümseme belirirdi. Yazın yakıcı sıcaklığından, kışın ayazından, tipisinden, güzün kapalı havasının hışmına uğrayan söğüt ağacı yine de bize kol kanadını açardı. Ayrıca, o korkunç geceler, öfkeyle uğuldayan azgın rüzgârlarla mücadelesi... Şiddetli geçen kışın ardından birçok dalının kırılmasına, gövdesinden ikiye ayrılmasına rağmen yinede ayakta kalmayı başarmıştı. “Gölgende bana da bana da yer ver!” diyenin feryadına kulak tıkamıyordu. Güneşin kavurucu sıcaklığında beynimize kan damlamadan gölgesinde bize de yer vermişti. Sırtımızı söğüt ağacına yasladık. Ayakkabılarımızı çıkardık. Güneş, önümüzde uzanan tarlaların üstüne sapsarı, sınımsız ışıklarını sermişti. Bu yakıcı sıcak ortasında, toprakta tek bir kıvıltı bile yoktu. Yapraklar büzüşmüş kalmıştı.

Söğüt ağacından sonraki yol, yazın orakçılar ve tarlada çalışan köylüler ile tarla sahiplerinin yaya gidip gelerek açtığı dar bir yoldu. Öyle ki yürürken insanın ayaklarına buğday sapları değiyor, çoraplara pıtraklar yapışıyordu. Toprakta, buğday ve pıtrak kümeleri arasından kalkan yoğun bir sıcaklık vücudumuza dalıyordu. Ara sıra esen hafif yelden kalkan toz toprak ise yüzümüzdeki ter ile birleşince tenimize yapışıyordu. Kolumuzla da terimizi sildik mi çamurlaşırdı. Soğukluğu ayaklarımızı çıkardık mı ter, toz karışımından içi cıvık cıvık olurdu.

Az ileride kayanın üstüne çıkan kertenkeleye taş atarak otların arasına kaçmasına neden oldu dayı oğlu Üsün. Bastığımız yerlere çok dikkat ediyorduk. Bu sıcakta bir yılanın sokmasına maruz kalabilirdik.

Tepeye çıktığımızda tırpancılar sıraya dizilmişler, birbirleriyle yarışa girişmişlerdi adeta. Hepsi birden tırpanlarını sallıyorlardı. Güneşte parlayan tırpanlar “Vijj! Vijj!” sesleri çıkarıyordu. Tırpancılar buğdayı öyle bir biçerdi ki başaklar usulca yere yığılır, havada yalnızca tırpanın hışırtısı duyulurdu. Öyle insanlar vardır ki, çalıştıkları zaman onlara bakmaya doymazsın. İşte işinin hakkını vermek diye buna derler. Alın teriyle kazandığı parayı helal ettirmek bu olsa gerek. Güneş de ölümcül ısınısını daha bir hışımla salıyordu orakçıların üzerine ve ovaya... Ortalıkta ufacık bir kıvıltı yoktu. Masmavi, parlak gökyüzü dümdüz ve kırıksızlık her yanı sarmıştı.

Bizi görmüşlerdi. Dayım el işareti yapıyordu “çabuk gelin” diye. Hâlimiz kalmamıştı ve onlar da acıkmışlardı. Koşmaya başladık. Tümseğe bastım, tepe

taklak olmama ramak kalmıştı, dengemi zor güç zapt ettim, toparlandım.

Küçük dereciğin suyu bu aylarda kurumaya yüz tutardı ama yine de ağacın serinliği ile birlikte öğle istirahatını geçirmeye birebirdi. Dere çekildiği zaman içindeki taşları bile kapatamıyordu. Dili damağı kuruyan tırpancılar derenin buz gibi suyunu kana kana içerler, yüzlerini yıkarlar, gömleklerinin düğmelerini çözerek ıslak ellerini göğüslerinde gezdirirlerdi. Yeşil çimenlerin üzerine oturduklarında ya da sırtüstü uzandıklarında kendilerinden geçerlerdi. Bir iki saat deliksiz uyurlar, uyandıklarında ise her şey sil baştan...

Ne sıcaklardı. İnsanı yakıp kavuruyordu. İşte böyle sıcak günler Ramazan ayına denk geldiğinde sabah sahurdan sonra hemen işe başlanırdı, öğlenin yakıcı sıcağına doğru da iş bırakılırdı. Yolmacılar serin toprak evlerin içine kendilerini atar; ağzı açık, deliksiz uyurlardı. Biz çocuktuk o zamanlar. Karpuzların içi kıpkırmızı, üstelik hormonsuz, tadı şeker, bal gibi anlayacağınız... Şapırdatarak ağzımızdan kırmızı suyu akardı. Dilimizle de yere düşmesin diye yakalamaya çalışırdık. O nefis tadın her damlasını tatmak isterdik. Oruç tutmadığımız zamanlarda sırf karpuz yemek için kalkardık sahura...

Sapsarı başaklar yarım ay gibi dizilmiş, bir yandan biçiliyor, bir yandan da demetleniyordu. Demetlenen bu ekinler, yolunan nohut, fasulye, mercimek kağırlarla harman yerine taşınırdı. Kağının yerini sonra arabaları, sonra da traktörler aldı. Öküz ya da atlara bağlanan gemlerle mahsul iyice ezilirdi. Gemle sapların üzerinde dön dur. Öküzü ve atı idare etmek kolay iş değildi. Ezilen mahsulün sapları hafif esen rüzgârda savrulur, taneler birbirinden ayrılırdı. Daha sonra patosla yapılmaya başlandı bu işler. Sonra harman sözlüklerde kaldı. Biçerdöverler çıktı mertlik bozuldu. Gemler dönmez, patos kurulmaz oldu. Biçerdöver tarlada hem biçiyor hem de tanelerini ayırıyor, temizliyordu.

Bir keresinde tarlada çalışanların azıklarını verdikten sonra köye dönüyorduk. Birden bir köpek havlaması duyduk. Birkaç taneydiler, iriydiler. İçlerinden sadece biri ufak tefeki ama en çokta o ürüyordu. Dayıoğlu Üsün'ün "Hapı yuttuk!" demesi ile söğüt ağacına doğru koşması bir oldu. Hiç durur muyum? Ben de tabana kuvvet... Arkamıza bakmadan koşuyorduk. Köpekler de kudurmuşçasına hırçın bir şekilde havlayarak üzerimize geliyorlardı. İtlerin popumuzdan yakalayıp bir parça koparması içten bile değildi. Koşarken arkama dönüp bakmak istedim ama ayaklarım birbirine dolaştı yere yuvarlandım. Bir iki takla attım. Ani bir hareketle doğruldum. Tekrar can havliyle koşmaya başladım. Üsün, benden şanslıydı çünkü söğüt ağacına çoktan çıkmıştı. Ben de söğüt ağacına çıkmayı başardım. Kan ter içinde kalmıştık. Soluklarımızı nerden aldığımızı bilemiyorduk. Birden bir kahkaha patlattım. Galiba deliriyordum. Üsün de "Kafayı mı

yedin?" der gibi, bir işaret yaptı. Sırtımı söğüt ağacının dalına verdim. Ayaklarımı aşağı doğru serbest bıraktım. İtler söğüt ağacının yanına gelmişlerdi. Hepsi birden havlıyordu. Çok hırçındılar. Keskin dişlerini bize gösteriyorlardı. Dertleri ne olabilirdi ki popumuzdan bir parça koparmaktan başka! Çoban geldi. İtler sustular. Bir hafta sonra itler bir adamı parçaladılar. Birkaç gün sonra çoban sabah kalkmış bakmış ki itleri zehirlemişler!

Tepenin başında küçük bir pınar vardı. Oradan içmek için bidonlarla su alıp getirir ve yolmacılar ile tarlada çalışanlara dağıtırdık. Güneşle ıslıl ıslıl parlayan duru, neşeli pınar ince bir şırıltıyla toprağa dökülüyor; kendini gür, coşkun bir sel sanarak hızla sağa kıvrılıyordu. İleriki su birikintisine doğru koşturan bu incecik derenin hızı, güneşin yakıcı ışıkları altında sımsıcak toprakla giderek azalıyor, sonra kendisi gibi başka bir derecikle birleşerek canlanıyordu. Bunun gibi beş on tane küçük derecik vardı. Yazın kavurucu sıcağında orakçılar, yolmacılar tarlada çalışanlar, inek güdenler hepsi de bu dereciklerin suyundan faydalanıyordu.

Ayrıca, tarlaları çok olan arazi sahiplerinin kuyuları olurdu. Bu kuyuların suları ile ekili arazilerini sularlardı. Bazı üzeri açık olan kuyuların suları dere suları ile birleşir, dere suyu çoğalırdı. Derenin içinden akan kuyu sularının güzergâhı ise yemyeşil otlarla çevriliydi. Camızlar pofur pofur sesler çıkararak bu otları büyük bir iştahla yerlerdi. Kamışların arasından kuşlar havalanır, bir iki turdan sonra konmak için dalışa geçerlerdi. İbibikler, sığırcıklar, serçeler...

İnekleri yaymaya gittiğimizde azıklarımızı da yanımızda götürürdük. Yazıda daha çabuk acıkiyordu insan. Kaynatılmış yumurta, peynir, salatalık, domates, tuz, biber, yeşil soğan; yanında bulgur pilavı, ev ekmeği, yoğurt... Bazen de göçmen sobasında pişmiş kömbe ve patates... Oturur afiyetle yerdik peşkirin üzerinde. İnek yaymaya gelenlerle ortak sofraya açar, kardeş payı ederdik.

Öğle sıcağında hemen kuyunun yanına koşar ve içine dalardık. Kuyunun yarısı bizim diğer yarısı ise yılanlarındı. Kimse hak ihlali yapmazdı ama yine de korkumdan girip yüzemezdim. Kuyu deşilirken çıkarılan topraklar etrafına set çekmişti. Onun üzerine çıkar, kuyunun içine atlardık. Kimileri de koşarak gelip bir takla atıp, kuyunun ta dibini boylardı. Bu çok tehlikeliydi çünkü kuyunun dibi milekti. Eğer ayağı ya da kafası suyun içindeki çamurlaşmış toprağa yani mileğe gömülse bir daha çıkamazdı çünkü bataklık gibi içine çekerti. Çekmese bile bir insanın ayağını saplandığı yerden çıkarmak mümkün değildi.

Kafamızı suyun içine sokup sokup çıkardığımızda beyaz kabarcıklar oluşurdu. Suyun içine tumup çıktıktan sonra serinlik bütün bedenimizde hissedilir ve kafamızı dışarıya çıkarınca derin derin nefes alırdık. Dereler ve su kuyularından köydeki çocuklar yüzmeyi öğrenirlerdi. Bundan dolayı da köyde yaşayan her çocuk yüzmeyi mutlaka bilirdi.

Hangi yana dönüp baksan geniş bir ova. Bütün tarlalar ekili. Herkes işinde gücünde... Çocuklar, kadınlar, adamlar herkes görevini itina ile yapardı.

Sararmış yabani otlar, iri taşlar, tarlada çalışanlar, hayvanlar, traktörler, kağnılar, at arabaları, çocukların şeker pancarından yaptıkları oyuncak toprak yolda sürmeleri, ya da elinde cüçük lastiğiyle kuşların peşinden koşan çocuklar, itlerin havlaması, kırlangıçların telgraf direklerinin tellerine konduktan sonra gökyüzünde tarlaların üzerinde uçması hepsi bir ezgi. Hepsi sonsuz bir huzur, flu bir duman, silikleşmiş bir göçmen kuşudur gökyüzünde süzülen şimdi.

Güneşin batıya doğru yöneldiği bir sırada sarı bozkır, yayvan tepeler, durgun gökyüzü üzerlerindeki baskıya dayanamayıp bu katlanılmaz baskıyı yok etmeye niyetlenmiş gibi kıpırdanmaya başladılar. Tepelerin ardından ansızın bir bulut sıyrıldı; kül rengi, boz katmer katmer bulut ben hazırım dercesine... Durağan havada bir kıvılcıktan oldu. Çıkan bir yel hissettirdi. Isık çalarak bozkırda şöyle bir dolandı. Ağaçsız dağ tepelerinden taşıdığı tozları ekinlerin ve ovanın her yerine serpti. Ağaç yaprakları ise ince bir toz örtüsü altında kaldı.

"Bir dakika önceki havaya bak, bir de şimdikine. Birazdan buraya da yağmur inmeye başlar. Hemen gedek." dedi dayolu Üsün.

"İcık daha durak da la! Belki yağmaz." dedim.

"Dikmen Tepesi karardı mı kesin yağar. Bu seferki karartı da korkunç! Valla, billa yağmur yağar." diye ısrar etti Üsün.

Dayı oğlu haklıydı. Tarlada çalışanların hepsi ani kararlı hava karşısında hızlı bir şekilde gitme hazırlıklarına başlamışlardı. Kuşlar bile yuvalarına çekilmek için kanatlarını çırparak havalandılar. Sığircıklar da havalandı ama aniden esen rüzgârın etkisiyle yana doğru kaydılar. Kızıl gök, tepelerin ardından boğuk boğuk gürlledi, ortalığa serin bir hava yayıldı. Yağmur serpiştirmeye başladı. Yavaş yavaş siyah bulutlar her yeri kapladı. Güneş bulutların arasında kayboldu gitti. Toz bulutları göz gözü görünmez etti. Naylondan yapılan ya da ağaç dallarıyla yapılan çadırlar yerle oldu.

İnekleri önümüze katıp, hızlı bir şekilde köyün yolunu tuttuk. Gök delinmiş gibi yağmur yağmaya başladı. Gök korkunç gürlüyor, her saniye şimşek çakıyordu. Toprak yol çamur deryasına dönmüştü. Ayaklarımız çamurun içine giriyor zor çıkarıyorduk. Ufkun sağ yarısında öylesine parlak bir şimşek çaktı ki, dağlar, ovalar, tepeler ve tarlalar gözle görülen her yer karanlık iken aydınlandı. Korkunç bulutlar büyük bir kütle halinde yere degecek gibiydi.

Çevrede sığınacak herhangi bir yer yoktu. Uzakta bir şimşek çaktı. İnekler huysuzlanarak böğürmeye başladı. Başını geriye doğru itince yular elimizden pırttı ama yakalamamız fazla uzun sürmedi. Bir şimşek daha çaktı. Arkasından gök çatırdadı. Şiddetli yağmurun altında çevremiz görünmez oldu. Bazen esen sert rüzgârın vurduğu yağmur tanecikleri yü-

zümüzü pişirirken acı çekiyorduk. Hayatımda böyle korkunç çakan şimşek ile gök gürültüsüne şahit olmadım. Gözümüzü açamıyorduk. Nefes alıp vermede bile zorlanıyorduk. Yağmur, boynumuzdan girip ayaklarımızdan çıkıyordu. Rüzgâr ise elbiselerimizi bedenimize yapıştırıyordu. Korkudan ve soğuktan titriyorduk. Sağanak daha da şiddetlendi. Köyün ilk evleri görünmeye başlamıştı. Gözlerimizde bir ışıltı beliriverdi. Köyün evlerini gördüğümde bu kadar sevineceğim hiç aklıma gelmemişti.

Eve kendimizi zor attık. Üzerimizi değiştirdik. Tam sobanın dibine oturup dinlenecektik ki dışarıdan bağırtılar geldi. Hemen dışarı çıktık. Ahali "Sel gelor, sel gelor!" diye bağıırıyordu. Dayımgilin evi iki katlı kerpiç evdi. Üst katta oturuyorlardı. Alt katta ise inekler kalıyordu, aynı zamanda samanlık. Hemen aşağı indik. Mahalleli de toplanmıştı. İleride en aşağı yüz metre uzunluğunda sel dayımgilin evine doğru, tam ortalı geliyordu. Hemen torbaların içine kum-çakıl bırakarak evin beş on metre ilerisine set oluşturduk. Bütün mahalleli yardım ediyordu. Eğer komşular yardım etmeseydi sel evi yıkıp sürüklerdi. Hayatımda ilk defa sel görüyordum. Toprağı rulo gibi kıvrılarak geliyordu. Ne korkunçtu. Rahmetli anacığım "Suyla ve ateşle şaka olmaz." derdi.

Herkes elinden geleni fazlasıyla yapıyordu. Erkeklerin bazıları küreklerle ve kazmalarla bendi yükseltmeye çalışırken bazıları da benden deliklerini kapatmaya çalışıyordu. Kadınlar ve çocuklar ise etraftan topladıkları irili ufaklı, gücü yettikleri taşları benden üstüne bırakıyordu.

Sel yaklaşmıştı. Yaklaştıkça korkumuz da artmıştı. Eğer yaptığımız bent selin yönünü değiştirmezse dayımgilin evinin yerle bir olacağı kesindi.

Dayımgilin evinin arkasına çektiğimiz setten başka sele karşı yapabilecek hiçbir şeyimiz yoktu. Yaklaştıkça sesinin korkunçluğu artıyordu. Hızlı bir şekilde bende çarpması ile yönünü değiştirmesi bir oldu. Yandaki yola yöneldi.

Bir rahat nefes alalım derken yine bağırtıların yönüne doğru koştuk. Vardık ki Ahmet emminin evini vuruyor sel. Yolun kenarlarından taşan su Ahmet emminin evine giriyor. Hemen küreklerle ve kazmalarla yolun kenarlarındaki tümsekleri yükseltmeye başladık. Uzun bir uğraş sonunda Ahmet emminin evine giren seli engelledik engellemesine de eşyasının çoğu zarar gördü. Gariban biriydi Ahmet emmi. Başta dayım olmak üzere tüm köylüler ona yardımcı oldular.

Yazın çalışılırdı. Kışa, sanki uzun bir yolculuğa çıkacakmışçasına ve çok uzaklara gidilecekmişçesine hazırlanılırdı. Her yıl aynı fasıl devam ederdi. Kış gelince kapılar kapanacak, dış dünyayla tüm ilgi kesilecek ve o berkitilen kapılar ancak bahar güneşiyle ortalık ısınınca açılacaktı. Kışın evlerin kapıları her ne kadar kapalı da olsa içeride yürekten samimi hoş sohbetler yapılırdı. Köy hayatı her yıl aynı nakarattı. Hey gidi günler...Hey gidi köy günleri...

Güneşini yitirdi bu şehir. Artık olsam da bu kentte bir olmasam da.

Varlığını yokluğun sınırlarında aradım. Yıldızları söktüm. Yerine 8b eskiz kalemimle bulutlar çizdim. Bakir bir ormanın yanarken bıraktığı sancıları ekledim yüreğime. Dolu vurmuş bir bahçenin çürük meyveleriyim artık, dal budak yıkıntılar içinde.

Yelkenini yitirmiş tekneyim. Çatılardan sarkan buz sarkıtı. Sağanak bir yağmurum. Üstüm başım sel içinde. Coğrafyasını şaşırmış şaşkın bir tay Mahire. Toprağa ilk cemre düştüğünde ispinozun cansız bedeni. Yolcularla dolup taşan garım, şeftali kurusu renginde. Keşke ben de seninle beraber, keşke bende...

Mavi çinko çaydanlıktan çay içtim. Sen papatyaları severdin. Yarama papatyalarla pansuman uyguladım. Kırık bir çivi buldum. Anıların üstüne çaktım çiviye çekiçle. Aynaya baktım. Bana gülümseyen cemalinle söyleştim hudutsuz gecelerde.

Ayasofya bomboş. Galata Kulesi ihtişamsız. Boğaz eski boğaz değil. Yedikule Zindanı gibi ıssız. Haydarpaşa Garından trenler kalkmıyor artık. İstiklal Caddesi yaban, Burgazada sokakları martısız. Üsküdar, Maltepe, Beykoz... Gayri İstanbul bomboş, İstanbul beyhude, yalnız.

Kentimin bana attığı her çiçek taş, gönderdiği her güneş zemheri gayrı. Derbeder bir oyuk, acı bir su, hayat. Gitsem nereye, kalsam niçin? Adres defterimdeki bütün ikametgâhlar silik. Diyorum ki yaşayabilir mi ki gökyüzünden söküp atılan dolunay semasız?

Dulda iskelelere çektim hatıralarla yüklü kayığı. Gri mühürlü bir yazgının ıstıraplı gölgeleriyle savaştım yıllarca. İçerisinde kâbus besleyen uykularda boğuldum güneşsiz sabahlara uyandığımda. Dağlara ilk kar düşende de bekledim, baharda tomurcuklar patlayanda da... Dönemeyeceğini bile bile...

O gün ben de sağ çıkmamalıydım o otomobilin içinden. Kekeme bir viyadüğün asfaltında karalar karıldı katran karası gövdeme. Yanık bir sahra alevi çörekledi kalbimin yırtık astarına. Beti soldu yüzümün. Kireç kesildi, rengi kaçık benzim. Boylu boyunca ölçtüm ölümün aramıza kattığı mesafeyi. Hiçbir metre yetmedi acılarımın cümlesini ölçmeye.

Zerresinde bir tenhayım gayrı dünyanın. Bütün ayrıntılardan arındırdım Mahire'yi. Saati ölüme beş kalaya kurdum. Umudum vuslata son istasyonum. Ömrümün son öyküsüydü yaşamak.

Ben Mahir'i ve karnımdaki bebeği kaybettiğim gün ruhumu zaten teslim etmiştim.

Adımlamıyorum artık bu şehrin sokaklarını. Bir telefonla kapıma geliyor, pirinci, domatesi, ekmeği. Teknoloji ilerledi. Kıyafet dersin, iki eşofman takımı. Sırtımda paralanana kadar giyerim, sonrası... Desem ki Kâğıthane kof; Cihangir çökük, virane. Aklımda anlaşılmaz bir soru. Ben mi bu kenti yitirdim, bu kent mi sinesinde beni eritti?

İstanbul Film Festivali başlamış. Çamlıca'ya ilkyaz gelmiş. Heybeli'de gün ısımış. Kız Kulesi şevke gelmiş. Fark eder mi Mahire için. Mahire kırık cam parçalarına dönüşmüş. Damalı bir fular misali Çemberlitaş'a savrulmuş. Ha Fırat'ın kıyısında bir köy ha Sarıyer' de bir yalı. Hüzün sarmalayınca caddeleri en görkemli köşk harabeye dönüşürmüş.

Üşüyor şimdi şehir. Gülhane Parkı harabe, Sultan Ahmet Meydanı fasarya. Öbek öbek çalı bitmiş kentin her köşe başında. Bütün bulvarlar uyruksuz, tüm kaldırımlar اساسız. Şeb-i Arus buradan kaç adım, sıra kaç mevsim mesafe. Varlığım kadar avare, kâğıttan bir gemi ömür.

Yaşamın rotası lehimli. Sensizliğin gök kubbesi buz. Kan kıvılcı gözlerin, törpülandıkçe göğüste büyüyen yara. Sesimde, eskimeyen bir kasvet. Kirpiklerim tükenmeyen yağmur uğrusu. Her doğan gün, yeni bir kör kuyu. Her doğan şafak, karanlık gece.

Nicedir çöl ateşiyim. Nicedir tahammülsüz aya-zım. Kat yerleri aşınmış emektar hayat sayfasıyım. Kırılmış kapı koluyum. Rutubetli çatı katıyım. Batık deniz altı şehriyim. Dağ dağ üstünde biner gibi binmiş omuzlarıma. Uflanmış kaya parçacıklarıyım.

Günlerden pazartesi, aylardan aralık. Dizlerimde dinmeyen bir ağrı. Deva bulmak isteyen bacaklarım sağlık ocağı yolcusu. Kehribar rengi bir otomobil freni. Aklını yitiren kadın çılgılığı. Avazı çıktığı kadar bağırın ünlemler. Asfalta yansıyan figüranlar. Hasretin vuslata döküldüğü bir perde oyunu. Kulağımda bildik bir çağrı. Hoş geldin geceme hoş geldin şimal yıldızı.

Güneşini yitirdi bu şehir. Artık olsam da bu kentte bir olmasam da...

Gidiyorlar... Herkes gidiyor birer birer. Belki me-
raktan, belki de fakirlikten. Şehirden bahsediyorum.
Herkes oraya göçüyor kuş misali. Etrafta pıllını pırtı-
sını toplayıp şehre yerleşmiş çok insan var. Yalnız bir
şeyi yanlarına almayı unutmuşlar: kendilerini...

Evet, bedenleri şehirde ama özlery köyde kalmış.
Sırf daha modern yaşamak için kendilerinden vaz-
geçmişler. Fakat bu nasıl olur? İnsan bir yere uyum
sağlamak adına nasıl kendi benliğinden geçer? Anla-
şılması zor bir durum gerçekten. Birinin özünü terk
etmesi için gözünü ne boyayabilir ki? Yüksek binalar
mı? Hızlı giden bir araba mı? Ya da bacasından du-
man çıkan devasa yapılar mı? Hayır, olamaz! Olma-
malı... Köylü insanı saftır, masumdur. Yüreği temiz,
merhameti sonsuzdur. Fakat, onlardan şehre göçen-
ler maalesef güzel hislerini de kaybediyor. Duygusuz,
telaşlı biri olup çıkıyorlar. Herkes gibi yani... Daha
çok şey kaybediyorlar: sevgiyi, saygıyı, akraba ilişki-
lerini... Şehir insanında ne özellik varsa hepsini tek
tek kapıyorlar. Sanki bir virüs gibi... Bizim bildiğimiz
köylülerin; içinde fanılası, dışında yamalı pantolon ve
ceketleri, başlarında da eski bir kasket olur. Şehirli-
ler de tam tersidir. Ütülü takımlar, taranmış saçlar,
tırışlar yüzler... Fakat şehre gelen köylüler, zaman
geçince şehirli gibi olmak için bir yarışa kapılıyor.
Her yönden yaşanan bu çatışma onları özenmeye sü-
rükliyor. Sanki çok farklı bir ülkenin insanıymış gibi
konuşarak bile anlaşıyorlar şehirliyle.

Oysaki iki taraf da -şehirli veya köylü -Türk insanı
değil mi? Aynı ülkenin insanları değil mi?

Bu konu açılınca Ali Akbaş'ın "Sirkeci'den tren gi-
der/Bir yaldızlı Kur'an gider." dizeleri geliyor aklıma.
Yani bu göçler sonucu din, inanç, ibadet gibi manevi
değerler de topyekûn göç ediyor. Hem de çok uzak-
lara... İnsanlar köyden şehre giderken kendilerini ya
köyde bırakıyor ya da onunla birlikte yolculuğa çıkıp
bir süre sonra yollarını ayırıyorlar. İkisinin de sonucu
aynı tabii ki. İçlerinde bir ruh kalmıyor mesela. Sa-
dece herkes gibi sıkıcı ve monoton birer et parçasına
dönüşüyorlar. Şehirde var olmaya çalışıyor, bir o ka-
dar da yok oluyorlar. Bunun farkında değil ama.
Diyorum ya her şeyi unutmuşlar diye...

Bu unutkanlık daha ne kadar sürer bilemiyorum.
Ama şunu bilmeliyiz ki hiç kimse -özellikle de Türk
insanı- kültüründen, hislerinden, en önemlisi de
özünden asla vazgeçmemeli. Çünkü vazgeçenlerin
sonu hep aynı oluyor. Üstat Necip Fazıl çok güzel
açıklamış bu durumu: "Kökünü beğenmeyen dal ve
dalını benimsemeyen meyve, olgunlaşmadan çürür."
Yani bir kişi doğup büyüdüğü yeri, kültürünü, en çok
da özünü kabullenmeli. Kabullenmiyorsa şayet, o za-
man duygusuz, beyni dolu ama kalbi boş biri olmaya
mahkûmdur... Umarım artık kimse kendini yitirme-
ye çalışmaz. Bu varoluş mücadelesinde daha fazla ki-
şinin yok olmaması dileğiyle...

Roman yazmak korkunun ötesinde bir şey...

Roman yazmak korkunun ötesinde bir şey...

Öncelikle şunu söylemeliyim: Hangi konu hakkında yazacağını düşünmek sadece aylar değil, yıllar alabiliyor. Zamanının ne zaman geleceği size bağlı olmadığı gibi, hangi konu hakkında yazacağınıza da siz karar veremezsiniz. O herhangi bir olayın veya kişinin üzerinizdeki etkisinden veya tamamen başka bir şeyden aniden ortaya çıkar. Doğumu o kadar tuhaf ki... Belki de bir insanın doğuşundan daha tuhaf, daha gizemli, daha esrarengiz... İnsanın doğuşu belli kurallara bağlıdır ama roman yazmanın herhangi bir kuralı ya da disiplini yoktur. Doğumu bu kadar tuhaf olan biri nasıl yazılır...

İlk cümleyi bitirdiğinizde, sonraki satırların gelmesini anlatılamaz bir heyecanla beklemek varken sayfaların, çarşafların eklenmesini ve nihayet tamamlanışını görmenin ne kadar muhteşem bir his olduğunun farkını bir düşünün... Yazdığınız her satır, düşündüğünüz her mısra belki de kanınız pahasına yazılır, mürekkep sadece bir araçtır. Bir yazar için yazarak geçirdiği geceler karanlığı hissettirmeyecek kadar aydınlık olabilir, yazarken aydınlanır, yazarken yaşar, ama aynı zamanda sabahları da karanlık kadar sarsılmış olabilir çünkü o her zaman yazmak arayışı içinde, sürekli düşünmektedir.

Yarattığınız her karakterin kaderini yazmak, nerede olursa olsun bir gölge gibi onu takip etmek sizin için bu kadar kolay olmasa gerek. Gerçekçi olmayan karakterlere o kadar hayat veriyorsunuz ki, kendi hayatınızı umursamıyorsunuz. Çünkü siz, evet siz yarattığınız her karakterin kaderinden sorumlusunuz ve onların başına gelen ve gelecek her şeyin büyük bir mesuliyetini taşıyorsunuz. Yazar olmayanlar ailelerinden ve genel olarak insanlıktan sorumluysa, yazarlar yarattıkları her karakterden sorumlu olmaları durumunda (aynı zamanda diğerleri gibi onlar da aileye ve insanlığa karşı sorumludurlar) taşıdıkları yükün ağırlığını bir düşünün. Sorumluluklarının yanı sıra onlar için sağlıklarını da feda ediyorlar.

Ancak karşılığında bir yazar unvanını ve sonsuzluğu kazanırlar.

Karakterler ruha o kadar hakim oluyor ki... Sanki her zaman yanınızda, sizinle diyalog halindedir. Nerede ve ne zaman olursa olsun senden vazgeçmezler, seninle şakalaşırlar, hatta seni yargılayıp ağlatabilirler. Çünkü var olmayan karakterler sanki gerçekten varmış gibi gelir karşınıza ve bazen onları değil de kendinizi var olmayan bir varlık olarak düşünürsünüz ve su gibi akıp gidersiniz.

Belki de onlar sizin en yakın arkadaşlarınız, sırdaşlarınız, kahramanlarınızdır. Çünkü her birinde düşüncelerinizin ve enerjinizin kıvılcımları var. Ama tüm bunların yanı sıra onlara özgürlük de vermişsiniz ve her konuda tercih hakkını onlara bırakmışsınız. Aksi halde diktatör bir yazar ve karakterlere saygısız biri olarak hatırlanırsınız... Bir yazarın varlığı eserlerinin yanı sıra karakterlerinin mükemmelliğine de bağlı değil midir?

Yazmak korkunun ötesinde bir şey olduğu gibi yaşamın da ötesinde bir şey...

KURŞUNLAR SOFRASI

serin ve kırılgan bir akşamüstü
zeytine banılan solgun kudüs'tü

yerden göğe yağdı kuru dualar
iri alev topu sofraya düştü

nemlendi gözümüz çözüldü sözler
hüzün sadrımızda ne masum süstü

küstü bir minare boyu ezanlar
vefa küstü umut küstü can küstü

kan damladı kin bulaştı ekmeğe
zeczeme baldıran zehri üşüştü

yetim çocuklar gibi ilk secdegâh
bize uzanan yakın tecessüstü

kurşun doldu mide sonsuz susuzluk
kedere boğar bizi son hu'suzluk

İlker GÜLBAHAR

